

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/25/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3811202183
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3811202183.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom Mgr. Štefanom Fedorom v právnej veci navrhovateľky: Mgr. P. T., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. W., J. XXX/X, proti odporcovi: N. G. T., nar. X.X.XXXX, bytom Z. - X., G. XXX/X, o ochranu osobnosti a o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

rozhodol:

I. Návrh **z a m i e t a.**

II. Odporcovi právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 18.2.2011 domáhala, aby uložil odporcovi povinnosť zdržať sa konania, ktorým by poškodil dobré meno, povesť, česť a ľudskú dôstojnosť navrhovateľky a tým aj maloletého syna C. a nahradil jej nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 1.200,- Eur.

Návrh odôvodnila tým, že odporca v januári 2011 zaslal na viaceré inštitúcie list, v ktorom napísal nepravdivé informácie o osobe navrhovateľky, že mala v máji 2008 vykonštruovať jeho obvinenie zo sexuálneho zneužívania ich maloletého syna C.. Navrhovateľka však uvádza, že trestné oznámenie pre podozrenie zo sexuálneho zneužívania podala dňa 25.5.2008 po telefonickej konzultácii s právničkou, detskou lekárkou a psychologičkou, ktoré sa nezávisle od seba vyjadрили, že to musí oznámiť na políciu.

Odporca zaslal predmetný list vtedajšiemu zamestnávateľovi navrhovateľky - Strednej odbornej škole Nováky, detskej lekárke ich syna MUDr. Y. O., Základne škole v Zemianskych Kostofanoch, ktorú navštevuje ich syn, tam list zaslal aj faxom. Navrhovateľka sa domnieva, že list zaslal aj do Základnej školy Oslany a Materskej školy Oslany, na Obecný úrad v Zemianskych Kostofanoch a inde.

Keďže navrhovateľka pracuje ako stredoškolská učiteľka, jej zamestnanie vyžaduje patričnú spoločenskú vážnosť a úctu. Žije a pôsobí v regióne, kde ju pozná veľa ľudí, študentov, kolegov, nadriadených, bývalých kolegov a susedov. Odporca týmto konaním so zjavným úmyslom poškodiť, očierniť a znevážiť osobu navrhovateľky ublížil aj maloletému synovi.

V liste sú zároveň citované závery znaleckých posudkov týkajúce sa odporcu zo súdnych konaní, zo súdnych aj vyšetrovacích spisov, ku ktorým by sa adresáti listu inak nedostali. Adresáti listu nie sú oprávnení sa oboznamovať s informáciami takéhoto charakteru. Odporca týmto konaním úmyselne poškodil česť navrhovateľky a znížil jej dôstojnosť v očiach iných ľudí, s ktorými denne, resp. často

prichádza do styku. Ohrozil jej vzťahy, povesť a dobré meno na pracovisku, v mieste bydliska a inde. Spôsobil jej tým ujmu značného rozsahu, pretože veci sa už nedajú uviesť do pôvodného stavu.

Na výzvu súdu navrhovateľka podaním zo dňa 23.3.2011 odstránila vady svojho návrhu. Uviedla, že sa domáha, aby súd uložil odporcovi aby písomne, elektronickou formou alebo ústne neposkytoval neoprávneným osobám informácie súkromného charakteru, ktoré sa týkajú navrhovateľky a maloletého syna Olivera, t.j. informácie o súdnych konaniach, trestných konaniach, informácie priamo zo súdnych či vyšetrovacích spisov a znaleckých posudkov.

Zároveň navrhla, aby súd pripustil, aby do konania na strane navrhovateľa vstúpil aj jej maloletý syn C. T., nar. XX.X.XXXX.

Súd dal dňa 17.6.2011 podnet na začatie konania o ustanovenie kolízneho opatrovníka pre maloletého C. keďže by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a dieťaťom, pretože v konaní vystupuje na strane navrhovateľa matka maloletého a na strane odporcu jeho otec.

Konanie o ustanovenie opatrovníka sa na tunajšom súde viedlo pod sp.zn. 6P/21/2011. Uznesením č.k. 6P/21/2011-46 zo dňa 6.2.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Cop/31/2012-61 zo dňa 2.5.2012 súd ustanovil maloletému opatrovníka, a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza na zastupovanie maloletého pri podaní návrhu aby súd pripustil jeho vstup do konania na strane navrhovateľky sp.zn. 7C/25/2011 a na zastupovanie v tomto konaní.

Dňa 19.7.2012 bolo súdu doručené podanie, v ktorom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ako opatrovník maloletého Olivera uviedol, že nesúhlasí, aby súd pripustil vstup maloletého do konania na strane navrhovateľky. Tunajší súd uznesením č.k. 7C/25/2011-97 zo dňa 20.7.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/339/2012-139 zo dňa 14.11.2012 zamietol návrh navrhovateľky na pripustenie vstupu maloletého Olivera do konania na strane navrhovateľky.

Podaním doručeným súdu dňa 5.12.2011 navrhovateľka doplnila svoj návrh na začatie konania. Uviedla, že odporca opakovane zverejňuje jej súkromné listy ako prejavy osobnej povahy a to takým spôsobom, že ich poskytuje do rôznych súdnych spisov. V máji 2009 ich poskytol do spisu vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 13P/389/2008. Navrhovateľka ich osobne zničila ešte v roku 1999 tým, že ich rozstrihala a zahodila do smetného koša. Odporca ich bez jej vedomia vybral, poskladal a zlepil. Neskôr odporca tieto listy použil aj konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 14Em/1/2011.

Uznesením č.k. 7C/25/2011-94 zo dňa 20.7.2012 súd pripustil zmenu - rozšírenie návrhu v tom rozsahu, v ktorom sa odporkyňa domáhala, aby súd odporcovi uložil povinnosť zdržať sa konania, ktorým by zverejnil, respektíve poskytol tretím osobám akékoľvek prejavy osobnej povahy navrhovateľky a ďalej uložil povinnosť vydať jej všetky originály súkromných listov, ktoré mu adresovala, vrátane kópií, ak si ich vyhotovil, a to prostredníctvom Slovenskej pošty (doporučeným listom) na adresu jej trvalého bydliska a nahradil navrhovateľke nemajetkovú ujmu vo výške 3.000,- Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že v predmetnom liste uviedol výhradne informácie v súvislosti s jeho osobou. Šlo o hodnotenie jeho osoby. Konal na základe predchádzajúcej konzultácie s advokátkou JUDr. W. W., ktorá na obsahu listu nenašla nič závažné a protiprávne. V žiadosti o jej stanovisko k listu uviedol, že ak by mu mal list spôsobiť nejaké problémy, nebude ho rozposielať. Advokátka ho upozornila, že nepovažuje za vhodné, aby list doručoval obyvateľom bytoviek, ktorí ho poznajú. V súvislosti s listom podala navrhovateľka trestné oznámenie, ktoré bolo vyšetrovateľom polície odstúpené na prejednanie priestupku, pričom obvodný úrad rozhodol, že sa nejedná ani o priestupok.

Vyšetrovanie preukázalo a potvrdilo, že skutky, z ktorých ho navrhovateľka obvinila nespáchal. Okrem toho preukázal, že mal výborný vzťah so synom. Môže preukázať, že aj v čase, keď bolo naňho podané trestné oznámenie ho mal Oliver rád a tešil sa na víkendy u neho v Žiline. Tiež preukázal, že matka už približne dva roky pred podaním trestného oznámenia manipulovala so psychikou syna, aby ho odmietal. Navrhovateľka o odporcovi v rôznych súdnych konaniach opakovane uvádzala nepravdy.

Polícia v Novákoch a obvodný úrad v minulosti riešili priestupkové konanie, kde navrhovateľka pred personálom materskej školy a v prítomnosti ich syna, označila odporcu za zneužívateľa. Obdobne sa o ňom vyjadrila na chodbe Úradu práce pre ich synom. Aj farár mu začiatkom januára 2011 povedal, že sa mu donieslo od panej, ktorá chodí do kostola čítať, že odporca mal zneužívať svojho syna.

Cieľom rozposlaného listu bolo výlučne očistiť jeho meno. V liste používal výlučne hodnoverné informácie týkajúce sa jeho osoby, žiadne informácie zo znaleckých posudkov, súdnych spisov a podobne o navrhovateľke neuviedol. Navrhol, aby súd návrh navrhovateľky ako nedôvodný zamietol.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a listinnými dôkazmi.

Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na svojom návrhu a uviedla, že má za to, že odporca rozoslaným listom na rôzne inštitúcie v regióne, kde býva a kde pôsobí ako učiteľka verejným spôsobom sprístupnil informácie, ktoré sa týkajú aj jej, keďže aj ona je účastníkom týchto súdnych konaní. Týmto listom odporca o nej rozšíril nepravdivé údaje. Sú tam uvedené jej osobné údaje a meno. Je tam nepravdivý údaj, že mala vykonštruovať obvinenie na odporcu, pričom v žiadnom trestnom konaní nebolo dokázané, že toto obvinenie vykonštruovala.

Má za to, že v trestnom konaní, ktoré bolo vedené proti odporcovi bolo porušených viacero ustanovení trestného poriadku a iných zákonov, Ústavy a medzinárodných dohovorov. Boli najmä porušené práva maloletého Olivera ako obeť. Maloletý nebol v trestnom konaní riadne vypočutý. V uznesení Generálnej prokuratúry SR, ktoré predložila súdu je uvedené, že nebolo preukázané, že by si trestné oznámenie vymyslela.

Odporca podľa nej zaslal list na tieto inštitúcie: Základná škola Zemianske Kostoľany, Materská škola Zemianske Kostoľany, ambulancia detskej lekárky v Zemianskych Kostoľanoch, Základná škola Oslany, Materská škola Oslany, jej vtedajší zamestnávateľ Strená odborná škola Nováky, Obecný úrad Zemianske Kostoľany a má za to, že aj na iné inštitúcie, o ktorých som sa nedozvedela. Sú to všetko inštitúcie, kde ju poznajú, resp. kde bola aj zamestnaná s tým, že zamestnanci týchto inštitúcií neboli oprávnení sa dozvedieť, že bola účastníkom týchto súdnych konaní. List, ktorý sa stále nachádza v týchto inštitúciách je vlastne fyzický dôkaz. Adresáti ho majú stále u seba a tým sa informácie, ktoré sú v ňom uvedené, môžu šíriť ďalej ďalším neoprávneným osobám. Toto konanie odporcu poškodilo jej česť a dôstojnosť v očiach ľudí, kolegov a nadriadených.

K časti návrhu, kde žiadala, aby jej odporca vydal súkromné listy uviedla, že ide o intímne ľúbostné listy, ktoré písala odporcovi ešte pred svadbou v deväťdesiatych rokoch. Má za to, že po ich rozchode jej mal tieto listy vrátiť. Ona sama v roku 1999 tieto listy zničila tak, že ich rozstrihala na cca pol centimetrové pásiky a zahodila do smetného koša. Odporca ich však bez jej vedomia odtiaľ vybral, zlepil ich lepiacou páskou a o desať rokov neskôr v máji 2009 ich predložil ako dôkaz do súdneho konania na Okresnom súde Prievidza k sp.zn. 13P/389/2008. Má za to, že tieto listy riadne zničila. Tieto listy sú jej prejavom osobnej povahy a sú používané bez jej vedomia a súhlasu. Žiada, aby jej ich odporca vrátil späť. V týchto listoch nie sú skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že bol spáchaný trestný čin, a teda že odporca by bol oprávnený predkladať ich ako dôkaz v súdnom konaní. Cíti sa dotknutá, že sú tieto listy zneužívané.

O liste rozposlanom odporcom sa dozvedela, keď som bola zamestnaná na Strednej odbornej škole Nováky. Ukázala jej ho riaditeľka školy, vtedy si aj vyhotovila kópiu tohto listu. Riaditeľka jej povedala,

že ho čítala iba ona, avšak podľa jej názoru to nemusí byť pravda. Nestretla sa s tým, že by s ňou niekto inicioval rozhovor na témy, ktoré boli uvedené v liste. Myslí si však, že to nie je povinná preukazovať. Cíti sa dotknutá tým, že sa ľudia o nej dozvedeli takéto veci.

Náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej sa domáha špecifikovala tak, že žiada 1.500,- Eur ako náhradu nemajetkovej ujmy za odporcom rozoslaný hanlivý list a 1.500,- Eur za to, že odporca poskytuje neoprávnené jej súkromné listy.

Odporca na pojednávaní uviedol, že navrhovateľka nepredložila dôkazy, že listy boli doručené inštitúciám, ktoré uvádza. V jeho liste nie je nič závadné. Veci, ktoré tam napísal, sú verejne dostupné a sú aj zverejnené na internete, čo sa týka čísiel súdnych konaní. Pri písaní listu čerpal zo znaleckých posudkov, ktoré boli vyhotovené v súdnych konaniach alebo aj v trestnom konaní a uviedol výlučne veci, ktoré sa týkali jeho osoby. Netýkali sa navrhovateľky, jej zdravotného stavu, alebo náhľadu súdu na jej osobu. Veci, ktoré uviedol v liste sú pravdivé. List vznikol na základe jeho snahy očistiť jeho meno v regióne, kde sa pohyboval počas stretávania sa s maloletým synom C., na ktorých bol niekedy prítomný aj jeho otec.

Bol podozrivý, že sexuálne zneužíval svojho syna, v rámci trestného konania bol vo veci ustanovený súdny znalec, ktorý sa k danej veci vyjadril. Trestné konanie bolo ukončené tým, že bolo zastavené, pretože vyšetrovateľ dospel k záveru, že vykonanie skutkov, z ktorých bol odporca podozrivý, sa nepreukázalo. Na základe sťažnosti podanej navrhovateľkou v tomto trestnom konaní rozhodovala aj okresná prokuratúra, ktorá jej žiadosť zamietla.

V tomto období boli paralelne vedené dve súdne konania, prvé o pozastavenie jeho stretávania sa s maloletým synom a druhé o úplnom zákaze stretávania sa s maloletým synom, ktoré sa viedlo pod sp.zn. 13P/389/2008. V tomto konaní bolo nakoniec jeho stretávanie sa s maloletým synom rozsudkom aj upravené. Aj v tomto konaní bol ustanovený znalec, bol prítomný na súdnom pojednávaní, kde prezentoval svoje závery a aj na základe jeho vyjadrení mu súd stretávanie sa s maloletým opäť povolil. V týchto súdnych konaniach nebolo ani náznakom preukázané, že by svojho syna zneužíval. Boli tiež vyvrátené tvrdenia navrhovateľky, že je frigidný a sexuálny deviant. Voči tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie po porade s JUDr. Gancárovou, o tomto odvolaní rozhodol KS v Trenčíne rozsudkom č.k. 4CoP/69/2010 tak, že rozsudok Okresného súdu potvrdil.

V tomto rozsudku sa na siedmej strane uvádza: „V tejto súvislosti je však potrebné zdôrazniť, že znalecký posudok bol nariadený za účelom skúmania tvrdení matky o sexuálnom zneužívaní maloletého C. jeho otcom a na posúdenie vzťahu maloletého Olivera s otcom.“ Z uvedeného vyplýva, že vecou sa zaoberalo viacero nezávislých znalcov a inštitúcií a nebolo preukázané, že tvrdenia navrhovateľky uvádzané voči osobe odporcu sa zakladajú na pravde. On už skôr upozorňoval ÚPSVaR Prievidza, že matka vedie syna proti nemu. Po tom, čo mu súd obnovil možnosť stretávať sa so synom sa to potvrdzuje.

Uvedeným listom teda chcel dať na pravú mieru, že obvinenia, ktoré boli proti nemu sa nezakladajú na pravde. Pred napísaním listu sa poradil s advokátkou, ktorá ho predtým zastupovala v niektorých súdnych konaniach, či listom s takýmto obsahom sa dopustí protiprávneho konania. Odpoveď advokátky bola upresňujúca, že mu neodporča doručovať list obyvateľom bytovky, kde býva navrhovateľka s ich synom. Advokátke zároveň uviedol, že pokiaľ by mal byť tento list nejakým spôsobom závadný, resp. protiprávny, tak sa toho konania vzdá.

V súvislosti s týmto listom podala na neho navrhovateľka trestné oznámenie, polícia však dospela k záveru, že napísanie listu nie je trestným činom a postúpila vec Obvodnému úradu Prievidza na prejednanie priestupku. Obvodný úrad konanie o priestupku zastavil. Z toho teda vyplýva, že uvedeným listom sa nedopustil trestného činu, ani priestupku.

K časti návrhu, kde navrhovateľka spomínala jej súkromné listy uviedol, že tieto listy použil výlučne v súvislosti so súdnym konaním, preukazoval nimi dôvody, prečo navrhovateľka koná tak, ako koná a prečo tak konajú jej príbuzní. Iným spôsobom tieto listy nešíril.

Predmetný list rozposlal až v januári 2011. Bolo to preto, že vtedy už boli všetky dôkazy vykonané, boli známe výsledky znaleckého dokazovania a súdom mu bolo umožnené opäť sa stretávať so synom. Celá vec už bola uzavretá, bolo to po rozhodnutí vyšetrovateľa, prokurátora a súdu. Obyvatelia dediny, kde jeho syn spolu s navrhovateľkou býva a zamestnanci inštitúcií v tejto dedine ho poznajú. V tomto regióne je teda známy a nikdy sa tam nedopustil priestupku ani iného konania v rozpore s dobrými mravmi. Cítil sa poškodený konaním navrhovateľky tým, že ho na dva a pol roka odstavila zo stretávania sa s maloletým synom. Chcel, aby sa nešírili klebety a to aj z toho dôvodu, že počas jeho návštevy v Materskej škole v Zemianskych Kostolnoch sa navrhovateľka pred personálom škôlky a prítomnými rodičmi nevhodne vyjadřila na jeho osobu v tej súvislosti, že je úchylný a podobne.

List zaslal Základnej škole v Zemianskych Kostolnoch, Strednej odbornej v Novákoch, Obecnému úradu v Zemianskych Kostolnoch a detskej lekárke maloletého Olivera. Tá mu v tom čase nechcela poskytovať informácie o synovi.

Listy, ktoré mu písala navrhovateľka má u seba. Nevie, koľko tých listov je a či niektorý z nich chýba. Je to ich korešpondencia z čias, keď bola navrhovateľka v Nemecku. V týchto listoch opisovala svoju rodinu a dôvody, prečo sa k nej nechce vrátiť. Tieto listy boli čiastočne znehodnotené a boli uložené v igelitovom vrecku. Navrhovateľka ich mala pri sebe, keď boli na cyklovýlete približne v roku 2002. On to vrecko našiel a dal si ho do svojho batoha. Tieto listy boli adresované jemu, on ich mal pôvodne u seba uschované, navrhovateľka mu ich zobrala, nepovedala mu o tom a následne ich znehodnotila.

Navrhovateľka v reakcii na vyjadrenia odporcu uviedla, že odporcovi hrá do karát, že v trestnej veci, v ktorej bol podozrivý, bol podľa jej názoru viacnásobne porušený zákon. Trvá na tom, že trestné oznámenie si nevymyslela, vychádzala zo skutočností, ktoré jej povedalo dieťa.

K tvrdeniu odporcu, že by mala predložiť dôkazy o tom, komu bol doručený jeho list, uviedla, že on sám vymenoval inštitúcie, kam ho zaslal. Ona má ešte vedomosť o tom, že boli doručené Základnej aj Materskej škole v Oslanoch. Z toho, že bol list zaslaný viacerým inštitúciám je zrejmé, že sa odporca dopustil tohto zásahu verejne. Odporca v liste uvádza, že obvinenia vykonštruovala, čo však nie je pravda. Mala dôvodné podozrenie. V trestnom konaní, ktoré sa viedlo ohľadom zneužívania maloletého Olivera opakovane namietala porušenie zákona. Uvádzala, že maloletý nebol vypočutý a nebol mu ustanovený opatrovník. Napriek tomu Okresná prokuratúra Žilina zamietla jej sťažnosť ako nedôvodnú. Svojmu synovi verila a bude mu veriť. Ak by stála pred rovnakou voľbou, znova by takto konala. Pred podaním trestného oznámenia sa radila s právničkou, detskou lekárkou a psychologičkou, pričom o sebe nevedeli.

Má za to, že odporca sa protiprávných aktivít proti dieťaťu dopúšťal dlhšiu dobu a pripravoval sa na to, že sa to môže prezradiť. A preto napísal sťažnosť proti nej ako matke 4.1.2007 na ÚPSVaR Prievidza, v ktorej uviedol, že dieťa je nesprávne vedené.

Odporca jej kúpil bicykel v lete 1999. Tento bicykel nemal košík ani blatníky. To čo odporca uvádza, že mala mať listy so sebou na cyklovýlete nie je pravda, listy v lete 1999 zobrala zo skrine, ktorú spoločne užívali, rozstrihala ich a vyhodila do koša. Tieto listy písala ona a sú to prejavy jej osobnej povahy.

Súd nevykonal dôkazy, ktoré navrhol odporca, a to oboznámenie obsahu spisov Okresného súdu Prievidza sp.zn. 17Em/2/2012 a sp. zn. 2T/44/2010. Vec vedená na tunajšom súde pod sp.zn. 17Em/2/2012 bolo konanie o návrhu odporcu na výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí, pričom odporca zobral v tomto konaní návrh na začatie konania späť hneď na prvom pojednávaní. Podľa názoru súdu obsah tohto spisu nesúvisí s predmetom konania.

Spis tunajšieho súdu sp. zn. 2T/44/2010 bol v čase konania pojednávania predložený Krajskému súdu v Trenčíne a nebolo ho možné pripojiť. Odporca na pojednávani netrval na vykonaní dôkazu oboznámením obsahom tohto spisu.

Súd ďalej nevykonal ako dôkaz oboznámenie fotografiami, ktoré sa v spise nachádzajú na č.l. 62-63. Tieto fotografie sa týkajú maloletého C. Keďže v konaní nebolo pripustené, aby v procesnom postavení navrhovateľa vystupoval aj tento maloletý, navrhovaný dôkaz nesúvisí s predmetom konania.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázaný nasledovný skutkový stav: Dňa 25.5.2008 na OO PZ v Novákoch podala navrhovateľka trestné oznámenie pre podozrenie zo sexuálneho zneužívania ich spoločného syna Olivera Marka, nar. 29.6.2003 odporcom. V trestnom oznámení uviedla, že dňa 18.5.2003 jej syn opísal konanie odporcu, ktoré v nej vzbudilo podozrenie zo spáchania tohto skutku. Následne túto situáciu konzultovala so svojou advokátkou, psychologičkou aj sociálnymi pracovníkmi. Vyšetrovateľ OR PZ v Žiline vydal dňa 16.6.2008 pod ČVS: ORP-602/OVK-ZA-2008 uznesenie, ktorým začal trestné stíhanie pre zločin sexuálne zneužívanie podľa § 201 ods. 1 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona. Zo spáchania tohto skutku bol podľa uznesenia podozrivý odporca.

Uznesením vyšetrovateľa OR PZ v Žiline zo dňa 5.9.2008 bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Proti uzneseniu podala navrhovateľka dňa 17.9.2008 sťažnosť. O sťažnosti rozhodla prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina tak, že ju dňa 20.10.2008 ako nedôvodnú zamietla.

Dňa 5.1.2011 napísal odporca list, v ktorom uviedol, že nepravdivé obvinenia zo sexuálneho zneužívania jeho syna, s ktorými sa spájalo jeho meno vo viacerých inštitúciách boli vykonštruované navrhovateľkou za účelom zdiskreditovania jeho osoby, privedenia mu trestného stíhania a odsúdenia za činy, ktoré nespáchal a znemožnenia aby syn mal milujúceho otca.

Tento list odporca zaslal prinajmenšom týmto subjektom: Základnej škole v Zemianskych Kostolnoch, Strednej odbornej v Novákoch, Obecnému úradu v Zemianskych Kostolnoch a detskej lekáre maloletého C. T.. Zaslanie listu týmto konkrétnym subjektom nebolo medzi účastníkmi sporné.

Trestné oznámenie podané navrhovateľkou na odporcu za rozposlanie tohto listu bolo postúpené na prejednanie priestupku. Obvodný úrad Prievidza v priestupkovom konaní rozhodol, že priestupok sa nestal.

Dňa 7.11.2011 v trestnom konaní začatom na základe trestného oznámenia odporcu vydal vyšetrovateľ OR PZ v Žiline pod ČVS: ORP-683/2-OVK-ZA-2011 uznesenie, ktorým vzniesol obvinenie navrhovateľke pre prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona. Skutku sa mala dopustiť tým, že podala trestné oznámenie na odporcu vo veci zločinu sexuálneho zneužívania. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podala navrhovateľka sťažnosť, ktorú prokurátorka Okresnej prokuratúry v Žiline zamietla ako nedôvodnú. Uvedené uznesenia boli dňa 13.8.2008 uznesením Generálneho prokurátora Slovenskej republiky sp. zn. IV Pz 164/12-5 zrušené, pretože bol nimi porušený zákon v neprospech navrhovateľky.

V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 13P/389/2008 predložil odporca dňa 13.5.2009, ako dôkaz v tomto konaní kópiu rukou písaného listu zo dňa 3.12.2008. List je adresovaný odporcovi, odporca uviedol, že list písala navrhovateľka.

V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 14Em/1/2011 predložil odporca dňa 14.3.2011 ako dôkaz v tomto konaní kópie troch rukou písaných listov. Na dvoch z nich je uvedené, že sú adresované odporcovi, jeden z nich je datovaný 6.3.1999 a druhý 15.7.1998.

Podľa §11 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 12 ods. 1 OZ písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.

Podľa § 12 ods. 2 OZ privolenie nie je potrebné, ak sa vyhotovia alebo použijú písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky, zvukové alebo obrazové a zvukové záznamy na úradné účely na základe zákona.

Podľa § 12 ods. 3 OZ podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy sa môžu bez privolenia fyzickej osoby vyhotoviť alebo použiť primeraným spôsobom tiež na vedecké a umelecké účely a pre tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo. Ani také použitie však nesmie byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby.

Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252313'&ucin-k-dni='30.12.9999'> najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252313'&ucin-k-dni='30.12.9999'> určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je že došlo k neoprávnenému zásahu do tohto práva. Takýto zásah musí byť zároveň objektívne spôsobilý privodiť dotknutej fyzickej osobe ujmy na právach uvedených v § 11 OZ. Vyvolanie následkov takýmto zásahom sa nevyžaduje.

Občianskoprávna ochrana sa poskytuje len voči takým konaniam (zásahom), ktoré sa dotýkajú osobnosti fyzickej osoby tým, že znižujú jej česť, dôstojnosť a vážnosť z hľadiska jej vzťahu k spoluobčanom a ohrozujú jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti.

Zákon chráni česť fyzickej osoby najmä proti rozširovaniu nepravdivých tvrdení, a to bez rozdielu akými prostriedkami k nemu dôjde. Zverejnenie nepravdivej informácie o fyzickej osobe treba v zásade vždy považovať za zásah do osobnostných práv a to aj v prípade, ak príslušná informácia nebude mať vyslovene difamačný charakter. Podstatné je to, že takýmto spôsobom sa o konkrétnej osobe vysloví nepravda, na základe ktorej tretie osoby môžu dotknutú fyzickú osobu posudzovať skreslene.

Odporca v konaní uviedol, že listom zo dňa 5.1.2011, ktorý rozposlal rôznym inštitúciám v Zemianskych Kostolčanoch a okolí chcel očistiť svoje meno, resp. svoju povesť v regióne kde býva jeho syn, s ktorým sa stretával a s ktorým sa má záujem stretávať.

Spôsob ktorý zvolil, možno v zásade považovať za vhodný. Chcel oznámiť relevantným inštitúciám v regióne, okrem iného škole, ktorú navštevoval jeho syn, či detskej lekáreke jeho syna, že trestné stíhanie, ktoré sa proti nemu viedlo za údajné sexuálne zneužívanie jeho syna bolo zastavené. Odporca

predpokladal, že vážnosť podozrení a následné pochybnosti o jeho osobe, v prostredí kde žije jeho syn a kde odporcu poznajú, môže odstrániť len týmto spôsobom. Obsahom listu, ktorý zvolil však prekročil hranice legitímnej obrany, keď na adresu navrhovateľky uviedol, že proti nemu vykonštruovala obvinenie zo sexuálneho zneužívania ich syna.

Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, v čase napísania a rozposlania listu navrhovateľka nebola v trestnom konaní právoplatne uznaná vinnou (vtedy dokonca ešte ani obvinenou) z trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona.

Podľa názoru súdu len pri splnení podmienky právoplatného odsúdenia za tento trestný čin, by bolo možné šíriť informáciu, že navrhovateľka „vykonštruovala“ obvinenie proti odporcovi.

Okrem toho, v trestnom konaní vedenom proti navrhovateľke ako obvinenej pre prečin krivého obvinenia podľa § 345 od. 1 Trestného zákona, uznesenie vyšetrovateľa OR PZ Žilina sp.zn. ORP-683/2-OVK-ZA-2011 o vznesení obvinenia proti navrhovateľke a potvrdzujúce uznesenie Okresnej prokuratúry Žilina sp.zn. 3Pv/627/11 z 21.5.2012 boli dňa 13.8.2012 generálnym prokurátorom zrušené ako nezákonné.

Z uvedeného vyplýva, že skutkové tvrdenie odporcu v liste zo dňa 5.1.2011 o tom, že navrhovateľka mala proti nemu „vykonštruovať“ obvinenie zo sexuálneho zneužívania ich syna je nepravdivé. Pravdivým údajom by bolo len oznámenie, že trestné konanie vo veci sexuálneho zneužívania sa viedlo na podklade trestného oznámenia navrhovateľky.

Medzi týmito dvoma konštatovaniami je zásadný rozdiel, trestné oznámenie podáva ten, kto má vedomosť o skutočnostiach nasvedčujúcich, že bol spáchaný trestný čin (§ 62 ods. 2 Trestného poriadku). Trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona sa však dopustí ten, kto iného ľživo obviní z trestného činu v úmysle privodiť jeho trestné stíhanie. Tvrdenie odporcu o „vykonštruovaní obvinenia“ navrhovateľkou obsiahnuté v jeho liste z 5.1.2011 je preto podľa názoru súdu nepravdivým tvrdením.

Toto nepravdivé tvrdenie bolo spôsobilé negatívne zasiahnuť do občianskej cti navrhovateľky, teda v širšom ponímaní do jej práva na ochranu osobnosti. Aj keď sa dokazovaním nepreukázali následky tohto zásahu, ako už bolo vyššie uvedené, na porušenie práva na ochranu osobnosti stačí, že zásah je objektívne spôsobilý privodiť dotknutej fyzickej osobe ujmu na právach uvedených v § 11 OZ.

Odporca teda v tejto časti svojho listu zasiahol do práva navrhovateľky na ochranu osobnosti.

Ďalším zásahom do jej práva na ochranu osobnosti malo byť podľa navrhovateľky to, že odporca poskytol písomnosti osobnej povahy - intímne ľúbostné listy navrhovateľky adresované odporcovi ako dôkazy v dvoch občianskych súdnych konaniach.

Podľa § 12 ods. 2 OZ prívolenie dotknutej fyzickej osoby na použitie písomností osobnej povahy nie je potrebné, ak sa tieto písomnosti použijú na úradné účely na základe zákona. Takáto zákonom stanovená výnimka použitia prejavov osobnej povahy je tzv. zákonnou licenciou.

Aj keď v konaní nebolo nesporne preukázané, ako sa odporca k listom, ktoré navrhovateľka zničila rozstrihaním na pásiky napokon opäť dostal, medzi účastníkmi nebolo sporné, že on bol pôvodným adresátom týchto listov v už čase, keď ich navrhovateľka písala. Fyzické osoby, ktorých sa listy navrhovateľky ako písomnosti osobnej povahy dotýkali boli teda navrhovateľka ako pisateľka týchto listov a odporca ako ich adresát. Obaja sú teda oprávnení mať ich u seba, nakladať s nimi a použiť ich, resp. dať súhlas na ich použitie v medziach zákona.

Odporca predložil niektoré z týchto listov v dvoch občianskych súdnych konaniach ako dôkaz. Podľa názoru súdu, toto konanie mu umožnila zákonná licencia obsiahnutá v § 12 ods. 2 OZ. Použitie týchto listov ako dôkazu by bolo vylúčené vtedy, ak by ich predložila tretia osoba, ktorej by sa netýkali, resp. by ich získala nezákonným spôsobom, bez súhlasu dotknutých osôb.

Použitím listov navrhovateľky adresovaných odporcovi, ako dôkazu v občianskom súdnom konaní, teda podľa názoru súdu nedošlo k zásahu do práva navrhovateľky na ochranu osobnosti.

V § 13 OZ sú upravené prostriedky, ktoré zákon poskytuje fyzickým osobám, ktorým bolo zasiahnuté do ich práva na ochranu osobnosti. Fyzická osoba môže uplatniť tieto prostriedky, ak existuje subjekt, ktorý zodpovedá za neoprávnený zásah. Prostriedky uvedené v § 13 OZ majú povahu sankcií voči osobe, ktorá do práva na ochranu osobnosti iného zasiahla. Pri aplikácii týchto sankcií, je dôležité dodržať zásadu primeranosti.

Navrhovateľka sa návrhom v súdnom konaní domáhala, aby súd uložil odporcovi zdržať sa poskytovania informácií súkromného charakteru, ktoré sa týkajú navrhovateľky, t.j. informácií o súdnych konaniach, trestných konaniach, informácií priamo zo súdnych či vyšetrovacích spisov a znaleckých posudkov. Ďalej žiadala aby súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa konania, ktorým by zverejnil, resp. poskytol tretím osobám akékoľvek prejavy osobnej povahy navrhovateľky a povinnosť vydať navrhovateľke všetky originály súkromných listov, ktoré mu adresovala, vrátane kópií, ak si ich vyhotovil doporučeným listom. Domáhala sa aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 3.000,- Eur

Ako bolo vyššie uvedené, súd ustálil, že rozposlaním listu zo dňa 5.1.2011 odporcom došlo k zásahu do práv navrhovateľky na ochranu osobnosti, a to v tej časti, kde nepravdivo uviedol, že navrhovateľka mala vykonštruovať jeho obvinenie zo sexuálneho zneužívania ich syna. Nebolo však preukázané, že by odporca týmto listom poskytol vôbec nejakú konkrétnu informáciu (faktografický údaj) týkajúcu sa navrhovateľky, teda ani informáciu týkajúcu sa súdnych, či trestných konaní. Odporca v liste sumarizuje priebeh trestného konania, ktoré sa viedlo vo veci sexuálneho zneužívania a v ktorom vystupoval v postavení podozrivého a tiež občianskych súdnych konaní, predmetom ktorých bola úprava jeho stretávania sa so synom. V ďalšom obsahu listu cituje zo znaleckých posudkov závery znalcov týkajúce sa len jeho osoby.

V konaní ďalej nebolo preukázané, že by odporca okrem tohto listu bol ešte nejakým iným spôsobom, resp. ďalším konaním informoval tretie osoby o súdnych alebo trestných konaniach týkajúcich sa jeho osoby alebo osoby navrhovateľky.

Navrhovateľka sa domáhala, aby súd uložil odporcovi zdržať sa poskytovania informácií súkromného charakteru o súdnych a trestných konaniach, ktoré sa týkajú navrhovateľky. Keďže sa nepodarilo preukázať existenciu zásahu odporcu do práva na ochranu osobnosti navrhovateľky tým spôsobom, že by poskytoval tretím osobám informácie o navrhovateľke, resp. o súdnych konaniach, ktorých je účastníčkou, návrhu navrhovateľky v tejto časti nebolo možné vyhovieť.

Navrhovateľka návrhom ďalej požadovala, aby súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa konania, ktorým by zverejnil, resp. poskytol tretím osobám akékoľvek prejavy osobnej povahy navrhovateľky.

Odporca predložil listy navrhovateľky, ktoré mu napísala, len v dvoch súdnych konaniach ako dôkaz. Ako bolo uvedené, súd posúdil, že takéto použitie listov je v súlade s § 12 ods. 2 OZ. Iné sprístupnenie listov navrhovateľky tretím osobám odporcom sa nepreukázalo. Odporca neposkytol tieto listy tretím osobám žiadnym spôsobom. Nedošlo teda k zásahu do práva navrhovateľky na ochranu osobnosti.

Navrhovateľka tiež žiadala, aby súd uložil odporcovi povinnosť vydať jej všetky originály súkromných listov, ktoré mu adresovala, vrátane kópií týchto listov v prípade, že si ich vyhotovil.

Súd dospel k záveru, že odporca ako pôvodný adresát týchto listov, je oprávnený mať ich u seba a to aj napriek rozpadu vzťahu navrhovateľky a odporcu a nie je povinný ich navrhovateľke vrátiť.

Navrhovateľka sa napokon domáhala náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásahy do práva na ochranu jej osobnosti, ktoré mal spôsobiť odporca. Nemajetkovú ujmy vyčíslila na 3.000,- Eur.

V zmysle § 13 ods. 2 OZ predpokladom vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je, že morálne zadosť učinenie nie je v danom prípade postačujúce a že zároveň došlo neoprávneným zásahom k zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti dotknutej fyzickej osoby v značnej miere.

Navrhovateľka na pojednávaní špecifikovala požadovanú sumu v tom zmysle, že 1.500,- Eur požaduje za list rozposlaný odporcom a 1.500,- Eur za to, že odporca neoprávnene poskytuje tretím osobám jej súkromné listy.

Keďže sa nepreukázalo, že by odporca neoprávnene sprístupnil osobné listy navrhovateľky tretím osobám, súd sa touto časťou náhrady nemajetkovej ujmy vôbec nezaoberal. Ďalej skúmal len to, či je dôvodné priznať náhradu nemajetkovej ujmy za zásah, ktorý navrhovateľka utrpela listom zo dňa 5.1.2011 rozposlaným odporcom.

Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy musí mať súd v prvom rade preukázané, že v danom prípade nastali také okolnosti, že dotknutej osobe nestačí zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ. Navrhovateľka sa v návrhu nedomáhala od odporcu žiadneho primeraného (morálneho) zadosťučinenia. Podľa názoru súdu by na dosiahnutie dostatočnej satisfakcie v prípade navrhovateľky úplne postačovalo požadovať napr. verejné ospravedlnenie odporcu za tento zásah, realizované napr. tým spôsobom, že by odporca zaslal list, v ktorom sa ospravedľuje navrhovateľke tým istým subjektom, ktorým rozposlal aj pôvodný list.

Súd nepovažoval za splnenú ani druhú podmienku na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. V konaní nebolo preukázané, že by listom odporcu bola v značnej miere znížená dôstojnosť navrhovateľky alebo jej vážnosť v spoločnosti. Dôkazné bremeno o takejto skutočnosti je vždy na navrhovateľovi, ktorý musí poskytnúť súdu dôkazy o vzniku takejto ujmy a o jej závažnosti. Navrhovateľka však nepreukázala, že by sa list odporcu dostal ďalej ako k predstaviteľom inštitúcií, ktorým bol doručený, resp. že by informácie z tohto listu boli ďalej šírené týmito inštitúciami, ich predstaviteľmi, prípadne zamestnancami. Zároveň nepotvrdila, že by sa po rozposlaní predmetného listu nejako zmenilo správanie okolia voči nej a ani iným spôsobom nepreukázala, že by bola znížená jej dôstojnosť, resp. vážnosť v okruhu ľudí, v ktorom sa pohybuje.

Podľa názoru súdu teda neboli splnené podmienky na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Vzhľadom na uvedené okolnosti, keďže nebolo možné vyhovieť jednotlivým častiam petitu návrhu navrhovateľky, súd jej návrh v celom rozsahu zamietol.

Súd záverom udáva, že napriek tomu, že navrhovateľka správne dospela k názoru, že listom odporcu došlo k zásahu do jej práva na ochranu osobnosti a to v časti, kde bolo nepravdivo uvedené, že vykonštruovala obvinenie odporcu, v petite svojho návrhu napokon nezvolila správny spôsob ochrany svojich dotknutých práv. Domáhala sa len (popri náhrade nemajetkovej ujmy), aby súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa konaní, ktorých sa v skutočnosti vôbec nedopustil. Preto jej návrhu nebolo možné vyhovieť.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Odporca bol síce v konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie.